DISSERTATIO INAUGURALIS MEDICA

DE

SPASMIS PHARYNGIS

Oder:

Vom Krampf des Ober-Schlundes

QUAM

CONSENSU

AMPLISSIMI ORDINIS MEDICI

PRÆSIDE

DN. FRIDERICO HOFFMANNO

ACADEMIÆ SENIORE ET FACULT. MED. h. t. DECANO.

PRO DOCTORIS GRADU

PUBLICÆ ERUDITORUN DISQUISITIONI

SUBMITTIT

D. Augusti Anni MDCCXXXIII.

AUCTOR

ANDREAS GOTTLIEB MARGGRAFF.

BEROLINENSIS.

HALÆ MAGDEBURGICÆ

TYPIS IOHANNIS CHRISTIANI HILLIGERI, ACAD. TYPOGR.

DISSERTATIO INAUGURALIS
MEDICA
DE
SPASMIS PHARYNGIS.

PROOEMIUM.

Edicinæ princeps Hippocrates in libro, quem de vetere inscripsit medicina, proditum nobis reliquit: medicos, si in externorum morborum cognitione fallantur, nullam prorsus excusationem mereri; si vero in iis, qui corporis penitiora occupant, & oculos effugiunt, dignoscendis decipi eos contingat, aliqua excusatione dignos esse; quod arduum omnino sit, quæ intus in corpore latent inspicere. Non omnino a veritate alienum videtur hoc assertum! Quamvis

enim noſtro ævo multorum morborum, olim vel plane incognitorum, vel obſcuris cauſis implicatorum vera indoles ac ratio clarius detecta ſit ac in lucem protracta: attamen haud pauci reſtant, in quibus aut ignorantiam noſtram profiteri debemus, aut in iis dignoſcendis decepti aliquam meremur excuſationem. Quot enim adhuc ſunt ægritudines, quarum apud ſcriptores medicos aut nulla aut ſatis obſcura fit mentio? Quis unquam veſicæ ſpaſmos tanta perſpicuitate explicaverat, quam *Excell.* PRÆSES *in diſſ. de veſicæ ſpaſmis*? Inter haſce vero humani generis calamitates, quæ veritatem dicti Hippocratici adhuc dum corroborant, principem fere locum obtinent, quæ cibalem fiſtulam latinis gulam, græcis οἰσοφάγον appellatam diris atque anxiis infeſtant ſymptomatibus. Harum certe apud pleroſque auctores tantum eſt ſilentium, aut ſaltem tam exigua explicatio, ut eas fere inter rariſſimos morbos referres, quæ tamen inter frequentiſſimos omni jure collocandæ ſunt. Quum enim canalis iſte nerveus, membranoſus atque muſculoſus vi ſuæ fabricæ omnibus iſtis adfectibus, qui partes nerveas atque muſculoſas neque minus glanduloſas occupare ſolent, ſit obnoxius, horum quoque omnium inſignes ac notabiles attenta experientia ſuppeditabit obſervatio-

nes,

nes. In iis vero illuſtrandis ſumma gratia debetur ſummæ *Excell.* PRÆSIDIS induſtriæ, qui in *diſp. de morbis œſophagi* primus omnium hoc in diſtinctum redegit ordinem. Magnus enim eorum eſt numerus, ac immaniſſima ſymptomata: quibus recenſendis eo magis hic ſuperſedere licebit, quo clarius atque diſtinctius ab omni laude majori Viro in dicta diſſertatione ſunt explicata. Quin licet earum tantummodo adflictionum, quæ ex ſpaſmis œſophago inhærere obſervantur, uberiorem tractationem exhibere vellemus; diſſertationis transgrederemur limites. Quam obrem bono cum Deo conſtituimus pharyngis ſolummodo ac ſuperioris gulæ diſtentiones inaugurali hac diſſertatione perſtringere: Quos conatus, ut divina clementia proſperos reddat atque ſalutares, humillime precamur.

§. I.

SPaſmos pharyngis explicaturi in medicorum quidem ſcriptis rariores, ipſa vero experientia admodum frequentes; quædam de ſpaſmis œſophagi in genere præmonenda duximus. Per hos vero intelligimus invitam, præternaturalem atque violentam vel ipſius gulæ canalis, vel illius principii, pharynx dicti, vel denique utriusque, hinc totius œſophagi conſtrictionem aut rigidam diſtentionem. Hinc ergo ſponte fluit, rem curatius penſitan-

sitando, tres potissimum spasmorum gulæ esse differentias: namque vel inferior gulæ pars, pharynge libero, cum adhærente ipsius orificio ventriculi superiore, sola convellitur; vel ea immuni, pharynx cum suis musculis aut solus, aut cum adnexis ipsi partibus larynge, radice linguæ, osse hyoide &c. constringitur: vel denique omnis gula cum partibus ipsi arctissimo vinculo junctis in gravem distentionem rapitur. Prior spasmus dici potest gulæ proprius, alter pharyngis, & tertius gulæ universalis. Vt vero haud inanem ac minus fructuosam hanc divisionem esse ostendamus, nec entia præter necessitatem multiplicasse videamur: singulorum notatu dignissimum in medium proferemus exemplum.

§. II.

Spasmi gulæ universalis observatio exhibetur in *Excell.* PRÆS. *Med. consult. Tom. VIII. Dec. IV. Casu V.* & brevissime sic se habet: Verbi quidam divini minister ab obitu uxoris tristissimus semper, olim hypochondriacis spasmodicisque motibus, caput in consensum trahentibus obnoxius, tanta subito pectoris, gulæ, laryngisque constrictione prehendebatur, ut nec vocem edere, nec spiritum trahere, nec deglutire quicquam valeret, insuperque velut attonitus prosterneretur. Ab hac vero accessione media nocte invadente per sponte sequutos copiosissimos sudores prorsus liberatus; eandem tamen sequenti mane post largiter assumtum calidissimum potum Theebois iterum incidit; & quanquam variorum externorum usu adminiculorum ad rationis integritatem mox iterum rediret; retinuit tamen & loquendi impotentiam, & deglutiendi spirandique summam difficultatem. Adplicatis venæsectione, frictionibus, spiritibus nervinis, theriaca sub linguam posita, masti-

masticantibus, interneque anodynis, tenacissimus ac copiosissimus mucus non ore solum reddebatur, verum etiam quidem non vomitu, sed anxio tantummodo vomendi conatu (mit einem erschrecklichen Würgen) eructabatur. Laxatis hinc per septem horas constrictæ linguæ vinculis sermonis quædam rediit facultas; ipsaque pharyngis rigida detentio aliquantulum soluta fuit, ut liberius deglutire valeret: ipsa tamen gulæ inferioris ac pectoris angustia adhuc urgebat, qua deglutita in ipso œsophago stagnare nec ad ventriculi cavum pertingere videbantur. Nec vero ullæ medicinæ, nec antispasmodici pulveres, nec anodynus liquor; nec pediluvia nec sperma ceti in oleo amygdalarum dulcium solutum nec alia quicquam opis adferri valebant. At enim vero cum camphoræ duo scrupuli in oleo olivarum soluti ex errore uno haustu assumerentur: sontica quidem insequebantur symptomata; æger vero ab omni constrictione liber, & dein a toto morbo liberatus fuit.

§. III.

Hoc in casu constricta fuisse, pharyngis, linguæ, laryngis, ossis hyoidis musculos, gulam ac ipsum ventriculi superius os, jam prolixa demonstratione ostendere velle, & chartæ angustia prohibet, & supervacaneum est; cum id cuique sponte facile adpareat. Hinc jam historiam allegabimus, qua pharynx constrictus, reliqua vero gula libera fuit; quæ pariter in *Excell.* PRÆS. *Med. Consult. Tom. I. Dec. V. Casu IV. continetur*: Vir quidam admodum biliosæ constitutionis ex nimia iracundia ac perperam insuper datis medicinis post prævias quasdam adflictiones in gravem demum incidit pharyngis constrictionem hisce po-

tis-

tissimum notis manifestam: Per intervalla ægro accessit molesta in faucibus instar pali infixi sensatio, qua simul percipiebat, ac si aliquid ex ore sit ejiciendum & quasi proserpere velit, ut etiam medicus cum ægrotante putaverit, vermem ibi residere & exitum affectare. Sub accessione partes extremæ valde frigescere incipiebant sub calidissima etiam æstate, a frigore admisso semper malum ingravescere videbatur: & quandoque tremor extimas partes concutiebat: alvus erat sicca & obstructa, abdomen flatibus distentum, appetitus & somnus valde exiguus, pulsus durus, urina limpida, insignis ad iram propensio, horumque omnium ab assumto quodam purgante summa exacerbatio. His per aliquot septimanas solicitatus æger symptomatibus, tandem antispasmodicis medicinis reddebatur sanitati.

§. IV.

Liberam hic fuisse gulam vel exinde patet, quod deglutita sine ulteriori molestia ac impedimento in ventriculum penetraverint: pharyngis vero detentionem, & deglutiendi difficultas & pali faucibus infixi sensatio demonstrant. Sed restat, ut adhuc gulam inferiorem, humani pharyngis, convelli casu comprobemus; quem pariter ex *illustris* PRÆSIDIS *Med. Consult. Tom. III. Dec. III. Cas. VII.* mutuatum sic recensemus: Vir annorum LXV. ex hæmorrhoidum suppressione, aut saltem irregulari fluore variis hypochondriacis molestiis per aliquot annos solicitatus, ventriculi post assumtionem parcissimi etiam cibi inflationem, flatulentiam, alvi obstructionem, quandoque profluvium, adpetentiam fere caninam, dorsique cruciatus toleravit. His demum omnibus ea supervenit adflictio, ut libera quidem cibos potusque devoraverit deglutitione; cum autem

tem ventriculum ingredi vellent, in œsophago quasi vinculis constricto hærere nec ulterius progredi posse viderentur: ea tamen differentia, ut calidi potus libero gauderent transitu, frigidi autem malum exasperarent, & fere regurgitarent; quibus denique sœpenumero muci vomibunda accessit rejectio.

§. V.

Ex his igitur adparere confido, divisionis nostræ non cerebrinum, sed ipsa experientia confirmatum esse fundamentum: jam opus erit, ut singulorum rationem mechanicam, indolem, signa, symptomata, caussas, prognosin ac medelam prosequamur; ex quibus demum essentialis horum spasmorum differentia elucescet. Nos vero pharyngis duntaxat convulsionem perscrutabimur, melius rati, unius morbi genuinam indolem uberius explicare, quam variorum simultanea tractatione ea confundere, quæ actu sunt distinguenda. Namque inferioris gulæ spasmi adeo sunt comparati, ut illis peculiaris labor deberi videatur: non enim solum ea ratione, quam proxima exhibet periodus, sese exserunt; verum innumera adfligunt varietate & quam plurima involvunt symptomata singulari animadversione digna. Pharyngis itaque spasmis inhærentes, hujus præcipue fabricam ac structuram præmittemus; quo dein facilius adpareat, qua ratione ipsi vitia insidere queant.

§. VI.

Ab ultimis faucibus incipiens canalis, quem gulam appellant, latius ac amplius in suo principio sortitur cavum, quod græcis pharynx, latinis infundibilum audit, & antrorsum linguæ radici, ossi hyoidi, laryngique, retrorsum colli vertebris arctissime connectitur, ut

una parte mota altera sœpissime simul moveatur. Quemadmodum vero œsophagi ea in genere est functio, ut mansa, saliva permixta ac in ore præparata deglutiat, ac in ipsam demum ventriculi cavitatem dimittat: ita præcipue illius principio seu pharyngi deglutiendi provinciam natura imposuit. Hic etenim deglutitionis actus unice dependet a fabrica pharyngis; qui eundem in finem variis musculis & dilatatoribus & constringentibus construitur ac movetur. Constringentium unum revera par existit, quod tribus originibus ab osse hyoide, cartilagine cricoide, & thyroide exortum, hinc præter necessitatem a VALSALVA *tr. de aure humana Tab. V. & VI.* aliisque tribus nominibus hyo-thyro-crico pharyngæorum insignitum, os superius œsophagi seu pharyngem circum circa amplectitur, illud constringendi vi pollet, & œsophagæi communiter seu sphincteris gulæ nomine venit. Dilatatorum vero tria potissimum sunt paria; quorum primum cephalo-pharyngæum ab infima occipitis parte & primæ colli vertebra ortum recta via in tunicas pharyngis expanditur: alterum sphæno-pharyngæum, sub quo complectimur pterygo-pharyngæum, ab osse sphænoideo, ejusque alaribus maxime processibus in latera pharyngis abit; & tertium stylo-pharyngæum ab apophysi ossium temporalium stiliformi lateribus pharyngis inseritur. Hæc tria musculorum paria non solum posteriorem infundibuli regionem elevant, sed quoque illud sphinctere occlusum dilatant.

§. VII.

Musculorum horum beneficio pharynx deglutitionis actum, tanquam functionem sibi propriam peragit:

git: cujus hæc eſt mechanica. Dum dorſum linguæ ope muſculorum mylo-gloſſorum, ſtylo-gloſſorum, ſtylo hyoidæorumque ad palatum adplicatur; radix linguæ, os hyoides ac larynx muſculis huic actioni inſervientibus antrorſum premuntur; pharynx vero poſterius a conſtrictis cephalo-pharyngæis elevatur, anterius a ſtylo- & ſphæno-pharyngæis dilatatur. Hic harum partium actionibus ante membranas colli vertebras & pharyngem cingentes, ſub velo palatino, uvula, tonſillisque & ſupra laryngem atque pharyngem amplius redditur ſpatium, majusque cavum: tum vero deglutienda dorſo linguæ impoſita inter eam & palati fornicem premuntur, & ſic preſſa ſupra laryngis rimam operculo cartilaginis ſeu epiglottide clauſam veluti per ſubjectum pontem in cavum illud faucium propelluntur. Tunc actio antagoniſtarum excipit: namque hactenus elevata, antrorſumque compreſſa lingua, larynx, os ypſiloides priſtinæ reſtituuntur figuræ; laryngis maxime cartilagines explicatæ ad pharyngem premunt, hacque actione duglutienda in cavo hærentia ulterius pellunt; quæ laxatis ſimul pharyngis dilatatoribus conſtrictoque œſophagæo magis protruduntur, & ſic conſtricto iterum pharynge ſub hoc in cavo gulæ hærent. Tunc abſoluta eſt deglutitio; cujus nomen deglutitorum ulterior per cavum œſophagi rore glandularum lubricum vi muſculoſa ipſius fabricæ propulſio in ipſum ventriculum nullo meretur jure; licet vulgo hoc quoque ſenſu adhibeatur.

§. VIII.

His præmiſſis ſpaſmum pharyngis deſcribimus, quod ſit invita, præternaturalis, violenta muſculorum pha-

pharyngem conftituentium conftrictio, deglutitionis majus minusve impedimentum inferens. Læfa etenim parte læditur illius functio; quam obrem operæ jam erit pretium ante omnia explicare, qua ratione deglutitio per fpafmum pharyngis reddi queat difficilis; quod eo magis erit neceffarium, cum ab aliis quoque infundibuli vitiis, ut atonia, inflammatione ac obturatione per res peregrinas tumoresve deglutiendi fummum introduci obfervetur impedimentum. Quare haud ignorari oportet, ad omnium machinæ humanæ mufculorum hinc & pharyngæorum actionem rite abfolvendam requiri juftam ac naturalem eorum tenfionem, quam medici vocant tonum, aut motum tonicum. Hunc fi præternaturalem fortiuntur partes mufculofæ, aut auctum, qui fpafmi nomine venit, aut imminutum, quem atoniam dicunt, aut plane abolitum, quem paralyfin vocant: aut imminuitur, aut impeditur, aut plane aboletur earum partium actio atque functio. Idem fere accidit mufculis infundibuli, qui & refoluti & diftenti deglutiendi fecum ferunt difficultatem. Quæ vero hujus rei ratio? fupponimus ex mufculorum cognitione, horum plerosque habere antagoniftas; qui, congeneribus agentibus relaxati, his laxatis conftricti funt. Eadem in præternaturali diftentione fieri ratio fuadet: ubi fi congeneres fpafmo trahantur, antagoniftas leviori atonia adfici neceffe eft, & viciffim. At enim vero in pharynge dilatatores funt congeneres, qui fimul quosdam linguæ, osfis hyoidis, laryngisque mufculos habent focios; antagoniftæ vero œfophagæum, & quosdam dictarum partium fortiuntur. His ergo conftrictis, illi relaxantur: illis convulfis, hi aliquantulum refoluti

funt.

ſunt. Jam vero utraque ratione ſpasmum pharyngis contingere poſſe, non ſolum ratio oſtendit, verum etiam mox recenſenda ſymptomata non ſemper eadem, ſed valde variantia comprobant,

§. IX.

Explicanda itaque jam ſunt ſpaſmorum pharyngis ſigna atque ſymptomata, priusquam ipſorum ab atonia aliisque malis oſtendamus differentiam. Ea vero ſunt vel aliis quoque ſuperiorum partium diſtentionibus communia, vel hiſce propria. Inter communia ſunt extremorum, maxime pedum, refrigerationes; externorum artuum tremores ac rigores; alvinæ excretionis obſtructiones ac conſtipationes; flatuum ad ſuperiora regurgitationes; imi ventris ſtricturæ, dolores, murmura; præcordiorum anguſtiæ, vomendi conatus, cardialgiæ, urinæ tenues, aquoſæ, pallidæ; pulſus duri, magni; & denique ipſius affecti loci ſœpius & vicinorum aut rigores, aut dolores aut immobilitas. Quum enim ſuperiorum partium conſtrictiones non niſi humorum per diſtentiones inferiorum partium ad ſuperiora compulſionibus natales ſuos debeant: facile adparet, unde recenſita ſymptomata, quæ ſpaſmorum omnino ſunt progenies originem trahant; quibus explicandis jam non eſt idonea occaſio. Hinc potius ad ſigna ſpaſmis pharyngis propria accedimus; inter quæ potiſſima ſunt 1) deglutitio difficilis, dolore ſtipata, aut plane nulla cum ſolidorum tum liquidorum, 2) partium pharyngi cohærentium, linguæ, laryngis, colli rigida conſtrictio, impeditus motus, dolor, 3) ſuffocativa moleſtia, 4) ſenſatio pali faucibus infixi, ac ſi quicquam inde vellet proſerpere, 5) quæ demum omnia ſœpenu-

mero per intervalla adfligunt, ac 6) haud raro in universi generis nervosi convulsiones terminantur.

§. X.

His præmissis facilius tradetur judicium de deglutitione difficili; quæ occurrit in pharyngis inflammatione, atonia, obturatione a re quadam ipsi inhærente, & denique spasmis. Namque ubi atonia subest, ea difficilis deglutitionis est indoles, ut solida liberius degluttiantur, quam fluida atque liquida: eaque difficultas perpetuo sine ulla remissione inhæreat. Observavit illud non solum FORESTVS, *qui L. XV. obs. XXX. schol. pag. 150. dicit:* in resolutione quidem devorari possunt, quæ sunt consistentia, spissa; liquida nequaquam: verum etiam confirmat casus *ab Excell.* D. D. PRÆS. *in Med. Consult. Tom. X. dec. I. casu VI. allegatus, ubi pag. 36. exstant verba:* **Es ist zu verwundern, daß eher etwas grosses, als kleines nur schlüpferiges hinunter geht.** Hinc pharyngis atoniæ si accesserit laryngis quoque imbecillitas; solida quidem liberius devorari observantur, cum epiglottidem comprimant: liquida vero dum magis in apertam penetrant laryngem, sœpenumero cum suffocationis metu per os atque nares regurgitant. Contra vero in ea deglutitionis difficultate quæ spasmo pharyngis debetur, præter alia signa ab imbecillitate aliena, & solida & fluida eodem devorantur impedimento; ipsaque sœpius haud continenter urget. Quod si autem perfecta præsto sit paralysis, qualem casum TVLPIVS *refert. Lib. I. cap. 44.* omnis deglutiendi potentia penitus aboletur, ut ægri fame perire debeant. Partium vicinarum simul magna est mollities atque flacciditas; faciei pallor, aliaque signa, quæ ex capite de paralysi repeten-

petenda sunt. At vero licet & sub spasmo omnis deglutitio tollatur: attamen brevi iterum aut felici aut mortifero eventu discutitur atque mitigatur, & per periodos insultat. Deprehenditur insuper vasorum faciei intumescentia, illius rubor, ac partium distentarum rigores, qui paralysi nunquam sunt familiares. Hic sane judicio opus erit Medico, ut ex reliquorum caterva signorum conjiciat, quodnam horum ex adverso sibi contrariorum vitiorum in culpa sit.

§. XI.

Facilior est diagnosis difficilis deglutitionis, quæ a faucium inflammatione, quam anginam vocant, proficiscitur. Tum enim faucium atque linguæ intumescentia, atque rubor ore aperto sæpius conspiciuntur; ardor faucium molestat peracutus; dolor urget eximius, ac plerumque gravissima jungitur febris. Sæpius ulcera pharyngis deglutitionem impediunt; quæ si inflammationem harum partium exceperint, facillime cognoscuntur, nec prolixiori explicatione indigent: nec minus venerea variis sese prodent notis. Denique imponere valet medicis tumor, excrescentia, aut frustum aliquod pharyngi inhærens, aut laryngis vitium præternaturale, ut prognatam ex hisce malis deglutitionis difficultatem spasmo attribuant *Conf.* FORESTVS *L. XV. obs.* 28. Tali vero casu candela cerea faucibus intrusa haud raro rem manifestabit; ut taceam in spasmorum præsentia ad reliqua simul respiciendum esse signa; ex quibus collectim sumtis facile judicare poterit artis peritus, quod morbi genus deglutitioni obicem ponat.

§. XII.

Sed revertamur ad spasmorum nostrorum symptomata,

mata, quæ inter ſenſatio illa pali faucibus infixi aliquam meretur conſiderationem. Dictum fuit §. 8. non minus dilatatoribus pharyngis muſculis, quam conſtrictoribus inhærere poſſe præternaturalem conſtrictionem: jam vero in eo caſu, ubi hoc urget ſymptoma, ſpaſmum maxime dilatatorum peccare perſuaſi ſumus. Namque dum hi muſculi poſteriorem potiſſimum regionem infundibuli occupantes, (quæ etiam ipſe locus hujus ſenſationis exiſtit) præternaturaliter convelluntur: antrorſum magis trahuntur in conglobatam figuram, quæ, cum ſpaſmus pertinaci rigiditate inhæret, diu ſenſum illum excitat pali infixi. Hac itaque ratione licet dilatatus atque apertus ſit œſophagus; nihilotamen ſecius difficilem exhibet deglutitionem; cum dilatatoribus rigidis, ſphinctere laxato difficilius conſtringatur; quæ tamen conſtrictio ad deglutiendum neceſſaria eſt: *vid.* §. 7. Inde vero deducimur ad conſiderationem differentiæ ipſius ſpaſmi pharyngis; qua ille haud ſine ratione in idio-pathicum dividi poteſt, & ſymptomaticum. Illum appellamus conſtrictionem muſculorum dilatatorum pharyngis; hunc convulſionem œſophagei: illum rariorem credimus & adeo comparatum, ut in ſolis hiſce muſculis, reliquis vicinarum partium liberis tyrannidem exercere queat: hunc frequentiſſimum putamus, qui ex adjacentibus partibus ſpaſmo primario adfectis ad œſophagum per conſenſum propagatur aut ex hoc ad illas. Veriſſima ſane diſtinctio, cui & ratio ſuffragatur, & experientia calculum addit. Namque ſi ſitum atque fabricam harum partium intuemur, facile deprehendemus, ſoli œſophago absque laryngis aut linguæ vitio nullum contingere poſſe

ſpaſ-

ſpaſmum. Ille enim ſolus a trium dilatatorum vi facilius ſuperabitur, ut ſe conſtringere nequeat; verum vi muſculorum laryngis aut hyoidis oſſis quorundam adjutus dilatatorum potentiam omnino ſuperabit. Inſuper ſphincter ille a larynge & oſſe hyoide originem ſuam mutuatur, ut adeo fere impoſſibile videatur, convulſis hiſce partibus ſphincterem manere liberum. Contra vero dilatatores haud adeo arctis illis partibus uniuntur vinculis; hinc & ſolos conſtringi, & ſphincteris reſiſtentiam ſuperare poſſe, videtur vero ſimillimum. Hinc etiam ſi obſervationes §. 2. & 3. citatas rite examinemus; inveniemus §. 2. ſymptomaticum, §. 3. idiopathicum pharyngis ſpaſmum: hic ſola pali infixi ſenſatione, & difficili deglutitione ſe exſeruit, absque ſpirationis moleſtia; ille vero præter deglutiendi ſummum impedimentum, linguæ impotentiam, & inſignem ſpirationis difficultatem habuit comites. Nec quoque mirum: conſtricto enim penitus œſophagæo nihil gulam ingredi poteſt; & convulſis linguæ laryngisque muſculis, cum ſermo impeditus, tum ſpiratio fuit vitiata. Hinc ergo ſuffocationis motus gulæque conſtrictio ad ſymptomaticum pharyngis ſpaſmum referantur, neceſſe eſt.

§. XIII.

Sic explicatis indole, ſignis, ſymptomatibus ac differentia ſpaſmorum pharyngis, ad eorundem cauſas provolvimur. Has inter proxima, quæ ipſum morbum conſtituit, ſatis expoſita videtur: quare ad remotiores ſive occaſionales progredientes, harum efficaciſſimam deprehendemus in animi commotionibus ſitam eſſe: pauca enim ſunt, quæ facultates omnes corporis noſtri dejicere æque valeant, atque immenſi animi motus, in-

quit MERCVRIALIS *Consult. Med. Tom. I. consult. 99. pag. 129.* Maxime omnium huc facit insignis excandescentia, cujus ea potissimum est indoles, ut constringendi efficacia in corpus nostrum sæviat. Hujus exemplum vide in *Excell.* PRÆS. *Med. Consult. Tom. I. dec. V. casu IV.* Ad hunc causarum ordinem referendum quoque est fastidium, licet hoc pharyngis spasmum atque difficilem deglutitionem magis transitoriam producere observetur. Deprehendimus enim quotidiana fere experientia; quod si jam masticatus ac in ore præparatus sit bolus, & accedat alicujus rei nimium fastidium, nos vel plane non vel insigni saltem impedimento bolum huncce deglutire valeamus. Admirandum sane mentis cum corpore commercium; cujus licet intimiorem rationem ac indolem cognoscere haud liceat; id tamen nobis erit satis, quod observemus, hos animi motus, qui in fastidio occurrunt, sequi potissimum gulæ ac faucium constrictionem.

§. XIV.

Non minus pharyngem ad graves constrictiones, quin & inflammationes proritare valent assumta quæcunque acria, non solum alimenta, verum etiam medicamenta, maxime purgantia ac emetica drastica; quæ si non inducunt, insigniter saltem exasperant hocce malum, uti ex allegato *in Med. Consult.* casu videre licet. HOECHSTETTERVS *obs. dec. 3.* mentionem facit adstrictionis gulæ ex potu vini Malvatici, in quo radix consolidæ majoris infusa fuit. Quo vero tenerius fuerit corpus, quoque sensibilior constitutio, eo facilius acria hæc effectus suos edere apta sunt. Eo magis hoc continget, si assumta fuerint caustica, ut adeo non mirum,

rum, quod juxta FORESTVM *Lib. XV. obs. 30.* puer quidam ex aquæ fortis haustu insignem pharyngis occlusionem cum ipso suffocationis motu incurrerit. Maxime omnium talem tyrannidem exercent quædam venenorum, & præcipue mercurius sublimatus, faucium constrictione sui ingurgitationem semper indicans, cujus quoque casum vid. *apud.* FORESTVM *loc. cit. schol. pag. 150.* Huc fere pertinere videtur casus a MERCVRIALI *consult. med. Tom. I. consult. CXI. pag. 144.* recensitus de Imperatore Maximiliano II. ex veneno assumto palpitatione cordis, & deglutiendi difficultate, aliisque symptomatibus diu solicitato.

§. XV.

Deinde vero præsens malum sœpenumeto a viscido muco faucibus inhærente, aut cruore in illis stagnante natales suos mutuatur: hinc quoque explicandum erit, quod in casu §. 2. allegato & linguæ impotentia & pharyngis adstrictio post ore redditum copiosum ac viscidum mucum evanuerint. Eadem est ratio, cur hypochondriacis viris admodum familiaris sit pharyngis distentio cum strangulationis metu sociata, Dum enim inferiorum partium spasmodicis constrictionibus, humores magis ad superiora compulsi, ibidem stagnant: non solum fauces ad violentas convulsiones proritant; verum etiam in cerebro atque ad nervorum principium subsistentes, apoplecticos ejusmodi insultus procreare valent: quos *Excell.* PRÆSES *Med. Consult. Tom. VIII. Dec. IV. Cas. V.* non immerito apoplexiæ hypochondriaco spasmodicæ nomine insignit. Neque enim ignorari oportet, sanguinem circa nervorum origines ac principium stagnantem, aut serum acre ibidem hærens non

ſemper paralyticos affectus inducere, ſed haud raro in convulſivas nervoſi generis agitationes terminari: id quod WILLISII obſervatione aliquantulum confirmatur, qua *ille Lib. de morbis convulſivis Cap. X. pag. 165.* ſe in muliere hyſterica ſuffocatione defuncta principium nervorum ſero acri madidum inveniſſe memoriæ prodidit. Idem vero conſtrictionis gulæ fundamentum eſt, quæ colicis virorum convulſivis accedere ſolet; qualem caſum de colica gravem cephalalgiam ac maniam cum cœcitate & impedita deglutitione inducente refert HOEFERVS *in Hercule medico pag. 185.* Quis enim non videt, hiſce omnibus ſpaſmodicam faucium adſtrictionem ſubeſſe? Qui rite meditatur morbos iſtos, eorumque ſymptomata, noſtris haud opus habebit demonſtrationibus.

§. XVI.

Clariſſimum ſpaſmi pharyngis ſymptomatici exemplum habemus in ſuffocatione iſta hyſterica vel uterina, quæ & viris hypochondriacis & fœminis hyſtericis familiaris, in his **die rechte Mutter-Beſchwerung**, in illis **der Männer rechte** colique vocatur. In hoc etenim malo præter alia ſymptomata & ſummam ſpirationis anguſtiam percipitur colli ac faucium inſignis coarctatio, & conſtrictionis quidam ſenſus non ſecus ac ſi laqueo injecto fauces præcluderentur. *Conf.* ETTMVLLERVS *Collegii pract, Sect. III. Cap. III. pag. 963. ſeqq.* & HELMONTIVS *tr. de aſthmate & tuſſi* §. 31. Non minus ipſæ epilepticæ ac convulſivæ acceſſiones hoc ſecum vehunt ſymptoma, ut vel difficillima vel plane nulla eſſe ſoleat deglutitio; quemadmodum præcipue in incubo obſervare licet, ubi præter ſtrangulationis ſenſum, linguæ impotentia ac de-

glu-

glutitionis impedimentum adſunt. Idem quoque vitium opiſthotono familiare eſt: ſicuti ex caſibus de hiſce morbis a FORESTO *Lib. X. obſ. 112. & 113.* recenſitis colligi poteſt. Ex vermibus vero ſtupendæ convulſionis ac contractionis faucium exemplum recenſet THONERVS *Lib. 2. obſ. pag. 94.* Et denique quæcunque cauſſa ad laryngis conſtrictionem diſponere valet; ea quoque ſœpiſſime pharyngis ſpaſmum inducere obſervatur. Neque tamen ſilentio prætermittendæ ſunt febres acutæ malignæque; quæ haud raro faucium adſtrictionem, difficilemque deglutitionem moleſtos habent comites: uti quoque ſœpenumero in vulneribus accidit.

§. XVII.

Hæc de cauſſis ſpaſmorum pharyngis dicta ſufficiant; tranſeamus ad tradendam prognoſin. Haud ſane inſuper habendi idiopathici pharyngis ſpaſmi, quippe qui non ſolum chronicam indolem, fixamque ſedem, accedente maxime perverſa medicatione obtinere ſolent; verum etiam perverſum motum facillime univerſo generi nervorum communicare obſervantur; ſicuti ex caſu in *Med. Conſ. Tom. I. pag. 232.* clarius adparet. Vnde ſane qui ſœpius in hunc morbum recidunt, habent cur ſuæ valetudini metuant. Præcipue vero ii, quos acria ac cauſtica aſſumta produxerunt, ſpaſmi periculo non vacant, & inflammationem haud raro habent comitem. Qui in hypochondriacis atque hyſtericis cum ſuffocatione ſœpius eveniunt, metum veræ omnino incutiunt apoplexiæ. In vulneribus ſi accidat ex convulſione læſa deglutitio, malum, *teſte* ETTMVLLERO *Coll. Pract. part. I. pag. 57.* Neque minus periculum minatur fau-

cium constrictio acutis malignisque superveniens febribus; & HIPPOCRATES *aph. 35. sect. 4. si febre, inquit, detento repente collum intorquetur, ut vix deglutire queat, nullo existente tumore lethale est*; quem aphorismum male quidem de angina interpretari volunt, cum juxta ETTMVLLERVM *Coll. pract. Part. 1. pag. 802.* ad emprosthotonum sit referendus. Ceterum spasmorum pharyngis symptomaticorum periculum pro primarii morbi magnitudine erit dijudicandum.

§. XVIII.

Sed denique curationem molesti hujus morbi aggressurus, & quidem idiopathici; eo omnes nervos intendere debet, ut constrictionem eam sopiat, motus perversos a superioribus derivet, ac omnes materiales causas removeat. Quod si enim primæ viæ sordibus impuris, acribus, acidis aut viscidis imbutæ fuerint, quæ reliquæ curationi eximiam injicere valent remoram: iis ante omnia leviter expurgandis operam navare oportet. Huic scopo minime omnium quadrant vehementiora purgantia, quippe quæ malum longe pertinacius reddere observantur. Vid. *Med. Conf. Tom. I. p. 233.* Magis e re erunt leviora rhabarbarina, aut mannata; uti potiunculæ mannatæ & gratissimi saporis & præstantissimi effectus; quarum varias compositiones in *Excell. Dn.* PRÆSIDIS *Medicina consultatoria* passim invenies. Nec minus operæ erit pretium clysteres injicere, maxime si flatulentæ distensiones ac murmura intestinorum canalem occupant. Quandocunque humorum vitalium insignis urget copia, quæ malis hisce adaugendis efficacissima est: ipsa erit ventilanda

tilanda per congruas venæ sectiones, melius extra morbi accessionem instituendas. Fugienda vero cane pejus & angue sunt omnia & alimenta & medicamina calidiora ac acriora, quæ non minus humores commovere, quam ipsas constrictiones exasperare solent.

§. XIX.

Ipsam vero faucium distentionem consopiendi præstantissimam vim possident & internæ antispasmodicæ ac anodynæ medicinæ, & externa paregorica. Ad censum earum pertinent pulveres antispasmodici cinnabarini, & instar omnium *Excell.* PRÆSIDIS liquor anodynus mineralis aut solus, aut cum essentia castorei, aut cum quibusdam olei chamomillæ veri, absinthii & de cedro italici guttis maritatus. Nec ludetur opera, si sperma ceti cum oleo amygdalarum dulcium vel olivarum mixtum exhibeatur; cui quoque usui convenientissimæ sunt pilulæ antispasmodicæ vesperi quandoque capiendæ; quarum in sœpius citata *Med. Cons. Tom. I. pag. 234.* hæc exstat compositio: Recipe extracti millefolii, chamomillæ ana drachmas duas, extracti hyperici, mithridatii ana drachmam semis, croci, castorei pulverisatorum ana grana XV, olei destillati macis guttas VI, M. F. pilulæ, quarum XX uno haustu deglutiuntur. Inter externa adminicula summam laudem meretur *Excell.* PRÆSIDIS balsamus vitæ, linteo infusus, & externæ faucium regioni adplicatus; nec contemnendum usum exhibebit theriaca aliquot granis ore detenta, ac iterum reddita. Quibus denique si pediluvia ex aqua fluviatili, furfuribus triticeis, & floribus chamomillæ parata accesserint, quorum in deri-

van-

vandis superiorum partium motibus egregia est efficacia: non dubium est, quin de diro molestoque hoc morbo triumphum simus deportaturi.

§. XX.

Prius vero, quam ad alia transeamus, haud alienum erit camphoræ virtutem antispasmodicam binis tantum attingere verbis; quam præcipue demonstrat casus *in Medicin. Consult. Tom. VIII. dec. IV. Cas. V.* allegatus, lectu dignissimus. Admirandus est illius effectus, quem in dicto casu ad duos per errorem scrupulos assumtus præstitit; omnes enim faucium pectorisque constrictiones, nullis fere medicinis anodynis debellandas, protinus expugnavit. Hinc nec operam ludi arbitramur, si in pertinaci pharyngis constrictione, duobus duntaxat granis inter alia medicamina exhibeatur. Neque enim tantam humorum commotionem inferet, quanta ipsi vulgo adscribi solet. Conf. *Excell.* PRÆS. *disp. de usu camphoræ interno & securissimo & præstantissimo.* Eo magis erit necessarium, internis æque, si possibile est, ac externis paregoricis antispasmodicis, anodynisque medicaminibus illi faucium constrictioni succurrere, quæ sub levioris apoplexiæ specie cum adnexarum partium rigida distensione occurrit. In his quoque accessionibus, si rubor faciei, vasorum inflationes ac graves magnæque pulsationes cruoris significant abundantiam, haud abs re erit venam in pedibus tundere, & satis largam cruoris copiam emittere. Præstantissimam quoque ac præsentissimam opem spondent clysteres injecti; quemadmodum pluribus in allegato proxime casu videre licet.

§. XXI.

§. XXI.

Quæ ab assumtis acribus, causticis, venenis originem traxit, pharyngis distentio, ea in genere exposcit remedia, quæ assumtorum virus atque acrimoniam enervant, obtunduntque. Huic scopo satisfaciunt juscula pinguia, oleosa, oleum amygdalarum dulcium, olivarum, ipsum lac ac alia mucilaginosa; nec minus quorundam venenorum vim infringere deprehenduntur acida, ut oxymel squilliticum &c. Sic HOECHSTETTERVS faucium adstrictionem ex vino Malvatico radice consolidæ permixto enatam acidis debellavit, eandemque ab aqua forti procreatam FORESTVS mucagine cotoneorum in potu data felicissime sanavit. Quandocunque vero præternaturale assumtum adhuc in ventriculi & intestinorum cavitate residet; & ab his partibus motus spasmodicus ad fauces adspiravit; tunc emeticum medicamen propinare conveniet. In paroxysmis hystericarum ac hypochondriacorum suffocativis præter clysmatum adplicationem, e re erit vel graveolentia, vel excitantia volatilia, oleosa, castorina naribus admovere. Vbi autem ignorari non oportet, asam fœtidam, cujus frequentissimus solet esse usus, haud adeo tuto esse adhibendum; quippe quæ generi nervoso majorem inducere valet debilitatem: hujus in locum magis conveniet odor corii oleo betulæ uncti (**Juchten-Leder**) uti præclare monuit *Excell.* PRÆSES *Med. Consult. Tom. X. dec. V. casu VIII. pag. 307.*

§. XXII.

Quemadmodum ceterum in omnium symptomatum curatione primarium morbum respicere oportet: ita quoque cum spasmis pharyngis aliis morbis junctis res se habet. Quandocunque enim sub epilepticis, convulsivis accessionibus, incubo, emprosthotono, opisthotono &c. contingunt: eorum morborum expugnatio spasmos quoque faucium tollet. Neque minus si vermium colluvies, aut alia primarum viarum saburra huic symptomati originem dederit; eorum expulsioni per anthelmintica & evacuantia opera danda est. Quæ denique febribus acutis supervenit faucium adstrictio; præter regimen congruum medicinis antispasmodicis ac antepilepticis sublevanda erit; quo spectant pulvis marchionis, nitrum cum camphora mixtum, tinctura bezoardica Michaelis cum mixtura simplici maritata &c. Opiata enim ac crassiora adstringentia his opponere velle, nihil esset, quam oleum camino affundere.

§. XXIII.

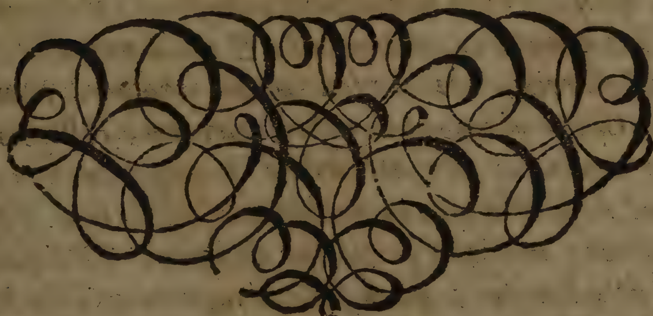
Quod si demum spasmorum pharyngis idiopathicorum, qui sœpius recurrunt, ac generis nervosi imbecillitate nituntur, præservationem intueamur; omnis hujus vis in recta vivendi ratione collocanda erit. Hunc in finem omnis frigidus aer, nervis admodum inimicus fugiatur; cibi potusque calidiores, acriores, concoctu difficiliores, chylum viscidum generantes omnino vitandi sunt; maxime animi graviora pathemata, excandescentiæ &c. omni studio abolere conve-

convenit, quippe quibus in excitandis ſpaſmodicis commotionibus nihil unquam efficacius deprehenditur. Si quæ forte cruditates ventriculum obſederint, leniter evacuentur; & humorum nimio incremento tempeſtivis ſanguinis miſſionibus obex ponatur. Ceterum omnium rerum non naturalium uſus ita inſtituatur, ne quid œconomia vitalis inde capiat detrimenti.

F I N I S.

ERRATA.

Pag. 16. lin. penultima Oeſophago, Oeſophageo.

NOBILISSIMO ATQVE DOCTISSIMO

DOMINO CANDIDATO

PRÆSES.

CUm jam in eo ſis, clariſſime Dne. *CANDIDATE, ut abſolutis atque cum laude pertractatis ſtudiis Academicis, præſentem admodum eruditam de ſpaſmis pharyngis diſſertationem publice meo ſub præſidio pro Doctorali Gradu defendere in TE ſuſceperis; non potui, quin brevi & meritiſſimo induſtriæ TVÆ teſtimonio TE comitarer. Annus eſt, & quod excurrit, cum ex Moſcovia, ubi per ſex annos proſpero cum ſucceſſu Chirurgiam exercuiſti, advena, collegiis quæ tunc temporis provectioribus prælegebam, caſuali atque de ſimplicium in medicina uſu, ſocium TE adjungeres; mihique privatim aperires; TVI quis ſcopus ſit adventus; quod ſcilicet ingenium TVVM ante plures jam annos in celeberrima Lipſienſium Academia ad Medicinam haud leviter aptatum, in Fridericiana noſtra me potiſſimum duce ulterius excolere atque tam in theoriæ quam praxeos fundamentis*

tis perpolire animum induxeris. Cui quidem ſcopo feliciter obtinendo, ut privatiſſimis lectionibus inſtitutiones univerſæ cultioris Medicinæ TIBI traderem, ſummopere a me rogaſti. Equidem vero tam ob ingraveſcentis ætatis moleſtiam quam plurimorum privatorum atque publicorum negotiorum copiam, licet tunc temporis ægre in me ſuſceperim hunc laborem, tamen ſummo, quem cum aliis, qui idem a me rogitabant, crebrius oſtendebas, diſcendi ardore atque deſiderio commotus, quo minus honeſtæ TVÆ petitioni morem gererem, non potui a me impetrare. Neque ſane ſuſceptæ atque ante aliquot hebdomades feliciter per Dei gratiam abſolutæ, me piget hujus operæ; cum tot egregios in diſcipulis meis viderim fructus; ut & theoriæ & praxeos rationalis fundamenta, quæ aliis difficillima videntur, facili admodum negotio perſpicere atque ad uſum applicare didicerint; id quod examinibus, quæ explicationibus meis ſæpius adjungere conſvevi, ſatis etiam TV, clariſſ. Candidate, in ſingularem mei pectoris lætitiam probatum reddidiſti: Ex quo ſane feliciſſimi TVI ingenii, atque ſingularis induſtriæ haud obſcuras habui notas. Neque vero hæc ſatis TIBI eſſe exiſtimaſti, ſed ut in omnibus, quæ ad Medicum eruditum requiruntur, ſcientiæ generibus TE exerceres, non ſolum anatomicis demonſtrationibus fre-

quenter interfuiſti, ſed & ipſe in diſſecandis atque penitius perſcrutandis cadaveribus diligentiſſimum TE exhibuiſti. Præterea vero & chymiam & practicas regulas publice mihi explicanti, & aliorum celeberrimorum hujus Academiæ Profeſſorum lectionibus theoreticis ac practicis cum uſu ac fructu ſatis laudabili TE adjunxiſti. Unde & factum eſt, ut in duobus quæ ad Candidatorum artis noſtræ profectus explorandos ſuſcipere nobis mos eſt, examinibus, in omnibus quæ modo a TE cunque deſiderari potuerunt, verſatiſſimum TE exhibueris: Quæ igitur cum ita ſint, non deſunt ſane argumenta encomiorum, quæ TIBI ab omnibus cumulatiſſime debentur. Satis vero ſit dixiſſe: optare nos, ut plures TVÆ diligentiæ relinquas imitatores. TV vero divina fultus gratia, quo cœpiſti, indefeſſus perge tramite, & TVÆ ſcientiæ fructibus ut multi cum lætitia fruantur ægrotantes, cura diligenter.

Vale Dab. Hal. d. VIII. Id. Auguſti
MDCCXXXIII.

Quæ

QUæ TE, MARGGRAFFI! per tot difcrimina rerum,
Per varias terras divina potentia duxit,
Quæ TE jam falvum cathedram confcendere juffit;
Hæc quoque conatus felices effe futuros
Faxit, & ad fauftos jubeat TIBI cedere fines.

Hifce digniffimo Doctorando Amico fuo perexi-mio adplaudit

S. SCHAARSHMIDT,
M. L.

CUr mea, MARGGRAFFI, feftis fe mifceat audax
Mufa TVIS; & quid carmina tecta velint?
Scrutentur fcioli! TIBI cognita nomina, cœpti
Nec TE caufa fugit, nec peregrina manus.
Haud equidem patriæ jubet hæc communio terræ
Gaudia, nec ftirpis fœdera fancta movent:
Marchia TE primum vidit, mihi Dania nutrix:
Diffita fic olim nos genuere loca.
Aft eadem nobis fuerint quod fata, laborque
Pectora noftra unus junxerit atque fcopus;
Quamque velut patriam colui venerorque fecundam,
Ruffia TE gremio foverit alma fuo;
Hinc in Apollineis mihi quod pulcherrima caftris
Contigerit mentis nofcere dona TVÆ;
Hoc jubet ex tenero pia promere pectore vota
Atque TVÆ, Fautor, carmina ferre togæ.
Plurima fed paucis voveam: fine limine crefcat
Sors TVA, cumque bona forte perennet amor.

Nobiliffimo DN. DOCTORANDO pauca hæc fin-cero animo gratulabundus offert

P. C.

H. D. M. C.

DUm TVA Phoebeis cinguntur tempora lauris,
Et TIBI sacratas pandit Hygea fores,
Pristina, MARGGRAFFI, pia carmina tempora poscunt;
Musa sed hæc meritis scribere digna vetat:
Nam majora TVÆ prostant encomia mentis,
Quam potis est tenuis tradere nostra TIBI.
Ipseque scripturo gravior mihi Cynthius aurem
Vellit, & admonuit linquere jura sua:
Nam mihi discipulos fas est ornare, piisque
Munera, contendit, digna parare meis;
Nec sua MARGGRAFFIO, fidum per lustra sodalem
Quem novi, lubens præmia ferre nego.
Quid facerem? monitis Domini subjungere mentem
Cogor; at ingenuas non negat ille preces.
Fundere vota licet! fundam, mentemque vovendo
Monstrabo, hocce die, quam reticere nefas.
Vade igitur felix! peregrinis hospes aboris
In patriam sospes, incolumisque redi!
Suscipe virtutis fructus, atque inter honorum
Augmenta haud pigeat TE meminisse

TVI
Observantissimi
N. M. A. P.
Ph. & Th, St.

